శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ అష్టమస్కంధే ప్రథమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ అష్టమస్కంధే ప్రథమోఽధ్యాయః ॥

రాజోవాచ

స్వాయంభువస్యేహ గురో వంశోఽయం విస్తరాచ్ఛ్రుతః ।
యత్ర విశ్వసృజాం సర్గో మనూనన్యాన్వదస్వ నః ॥ **1** ॥

యత్ర యత్ర హరేర్జన్మ కర్మాణి చ మహీయసః ।
గృణంతి కవయో బ్రహ్మంస్తాని నో వద శృణ్వతాం ॥ **2** ॥

యద్యస్మిన్నంతరే బ్రహ్మన్భగవాన్విశ్వభావనః ।
కృతవాన్కురుతే కర్తా హ్యతీతేఽనాగతేఽద్య వా ॥ **3** ॥

ఋషిరువాచ

మనవోఽస్మిన్వ్యతీతాః షట్ కల్పే స్వాయంభువాదయః ।
ఆద్యస్తే కథితో యత్ర దేవాదీనాం చ సంభవః ॥ **4** ॥

ఆకూత్యాం దేవహూత్యాం చ దుహిత్రోస్తస్య వై మనోః ।
ధర్మజ్ఞానోపదేశార్థం భగవాన్పుత్రతాం గతః ॥ **5** ॥

కృతం పురా భగవతః కపిలస్యానువర్ణితం ।
ఆఖ్యాస్యే భగవాన్యజ్ఞో యచ్చకార కురూద్వహ ॥ **6** ॥

విరక్తః కామభోగేషు శతరూపాపతిః ప్రభుః ।
విసృజ్య రాజ్యం తపసే సభార్యో వనమావిశత్ ॥ **7** ॥

సునందాయాం వర్షశతం పదైకేన భువం స్పృశన్ ।
తప్యమానస్తతో ఘోరమిదమన్వాహ భారత ॥ **8** ॥

మనురువాచ
యేన చేతయతే విశ్వం విశ్వం చేతయతే న యం ।
యో జాగర్తి శయానేఽస్మిన్నాయం తం వేద వేద సః ॥ **9** ॥

ఆత్మావాస్యమిదం విశ్వం యత్ కించిజ్జగత్యాం జగత్ ।
తేన త్యక్తేన భుంజీథా మా గృధః కస్యస్విద్ధనం ॥ **10** ॥

యం న పశ్యతి పశ్యంతం చక్షుర్యస్య న రిష్యతి ।
తం భూతనిలయం దేవం సుపర్ణముపధావత ॥ **11** ॥

న యస్యాద్యంతౌ మధ్యం చ స్వః పరో నాంతరం బహిః ।
విశ్వస్యామూని యద్ యస్మాద్ విశ్వం చ తదృతం మహత్ ॥ **12** ॥

స విశ్వకాయః పురుహూత ఈశః
సత్యః స్వయంజ్యోతిరజః పురాణః ।
ధత్తేఽస్య జన్మాద్యజయాఽఽత్మశక్త్యా
తాం విద్యయోదస్య నిరీహ ఆస్తే ॥ **13** ॥

అథాగ్రే ఋషయః కర్మాణీహంతేఽకర్మహేతవే ।
ఈహమానో హి పురుషః ప్రాయోఽనీహం ప్రపద్యతే ॥ **14** ॥

ఈహతే భగవానీశో న హి తత్ర విషజ్జతే ।
ఆత్మలాభేన పూర్ణార్థో నావసీదంతి యేఽను తం ॥ **15** ॥

తమీహమానం నిరహంకృతం బుధం
నిరాశిషం పూర్ణమనన్యచోదితం ।
నృంఛిక్షయంతం నిజవర్త్మసంస్థితం
ప్రభుం ప్రపద్యేఽఖిలధర్మభావనం ॥ **16** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇతి మంత్రోపనిషదం వ్యాహరంతం సమాహితం।
దృష్ట్వాసురా యాతుధానా జగ్ధుమభ్యద్రవన్ క్షుధా ॥ **17** ॥

తాంస్తథావసితాన్ వీక్ష్య యజ్ఞః సర్వగతో హరిః।
యామైః పరివృతో దేవైర్హత్వాశాసత్ త్రివిష్టపం ॥ **18** ॥

స్వారోచిషో ద్వితీయస్తు మనురగ్నేః సుతోఽభవత్।
ద్యుమత్సుషేణరోచిష్మత్ప్రముఖాస్తస్య చాత్మజాః ॥ **19** ॥

తత్రేంద్రో రోచనస్త్వాసీద్ దేవాశ్చ తుషితాదయః।
ఊర్జస్తంభాదయః సప్త ఋషయో బ్రహ్మవాదినః ॥ **20** ॥

ఋషేస్తు వేదశిరసస్తుషితా నామ పత్న్యభూత్।
తస్యాం జజ్ఞే తతో దేవో విభురిత్యభివిశ్రుతః ॥ **21** ॥

అష్టాశీతిసహస్రాణి మునయో యే ధృతవ్రతాః।
అన్వశిక్షన్వ్రతం తస్య కౌమారబ్రహ్మచారిణః ॥ **22** ॥

తృతీయ ఉత్తమో నామ ప్రియవ్రతసుతో మనుః।
పవనః సృంజయో యజ్ఞహోత్రాద్యాస్తత్సుతా నృప ॥ **23** ॥

వసిష్ఠతనయాః సప్త ఋషయః ప్రమదాదయః।
సత్యా వేదశ్రుతా భద్రా దేవా ఇంద్రస్తు సత్యజిత్ ॥ **24** ॥

ధర్మస్య సూనృతాయాం తు భగవాన్పురుషోత్తమః।
సత్యసేన ఇతి ఖ్యాతో జాతః సత్యవ్రతైః సహ ॥ **25** ॥

సోఽనృతవ్రతదుఃశీలానసతో యక్షరాక్షసాన్।
భూతద్రుహో భూతగణాంస్త్సవధీత్ సత్యజిత్సఖః ॥ **26** ॥

చతుర్థ ఉత్తమభ్రాతా మనుర్నామ్నా చ తామసః ।
పృథుః ఖ్యాతిర్నరః కేతురిత్యాద్యా దశ తత్సుతాః ॥ **27** ॥

సత్యకా హరయో వీరా దేవాస్త్రిశిఖ ఈశ్వరః ।
జ్యోతిర్ధామాదయః సప్త ఋషయస్తామసేఽంతరే ॥ **28** ॥

దేవా వైధృతయో నామ విధృతేస్తనయా నృప ।
నష్టాః కాలేన యైర్వేదా విధృతాః స్వేన తేజసా ॥ **29** ॥

తత్రాపి జజ్ఞే భగవాన్హరిణ్యాం హరిమేధసః ।
హరిరిత్యాహృతో యేన గజేంద్రో మోచితో గ్రహాత్ ॥ **30** ॥

రాజోవాచ
బాదరాయణ ఏతత్ తే శ్రోతుమిచ్ఛామహే వయం ।
హరిర్యథా గజపతిం గ్రాహగ్రస్తమమూముచత్ ॥ **31** ॥

తత్కథా సుమహత్ పుణ్యం ధన్యం స్వస్త్యయనం శుభం ।
యత్ర యత్రోత్తమశ్లోకో భగవాన్గీయతే హరిః ॥ **32** ॥

సూత ఉవాచ
పరీక్షితైవం స తు బాదరాయణిః
ప్రాయోపవిష్టేన కథాసు చోదితః ।
ఉవాచ విప్రాః ప్రతినంద్య పార్థివం
ముదా మునీనాం సదసి స్మ శృణ్వతాం ॥ **33** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
అష్టమస్కంధే మన్వంతరానుచరితే ప్రథమోఽధ్యాయః ॥